

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Efektywne wykorzystanie energii

Program priorytetowy NFOŚiGW

Materiały prasowe

Warszawa, 10 stycznia 2011 r.

Program „Efektywne wykorzystanie energii”

W styczniu 2011 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchamia nowy program finansowy, którego celem jest inicjowanie i wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych służących poprawie efektywności energetycznej w najbardziej energochłonnych polskich przedsiębiorstwach.

Na okres 2011-2016 zarezerwowano w budżecie programu łączną kwotę **820 mln zł**, które pochodzą będą ze środków pochodzących z opłat zastępczych i kar nakładanych przez Urząd Regulacji Energetyki na producentów energii.

Beneficjentem programu może być każde przedsiębiorstwo, które w roku poprzedzającym złożenie wniosku zużyło minimum **50 GWh** energii.

Program będzie realizowany w formie dwóch, kolejnych działań:

Część 1 - Dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych

Okres wdrażania rozpocznie się w styczniu 2011 i zakończy się 31 grudnia 2013

Budżet tego działania wynosi 40 mln zł

Dofinansowanie w formie dotacji, w wysokości do 70% kosztów kwalifikowanych, będzie udzielane zgodnie warunkami pomocy de minimis.

Działania objęte dotacją:

- audyty energetyczne źródeł ciepła,
- audyty energetyczne linii ciepłowniczych,
- audyty energetyczne budynków przemysłowych,
- audyty energetyczne procesów technologicznych,
- audyty elektroenergetyczne - optymalizacja zużycia energii elektrycznej w obiektach

Część 2 - Dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych rekomendowanych w przeprowadzonym audycie, które zapewnią obniżenie zużycia energii o co najmniej 7%.

Audyt, będący podstawą działań inwestycyjnych może być zrealizowany poza przedmiotowym programem priorytetowym.

Okres wdrażania rozpocznie się w lipcu 2011 a zakończy 31 grudnia 2016

Budżet tego działania wyniesie 780 mln zł.

Dofinansowanie będzie udzielane w formie pożyczek pokrywających do 70% kosztów kwalifikowanych inwestycji, w wysokości od 3,5 do 42 mln zł, zaś wysokość oprocentowania ustalono na poziomie WIBOR 3M + 50 pkt. bazowych.

Działania inwestycyjne:

- **Wdrażanie systemów zarządzania energią i jej jakością:** instalowanie analizatorów parametrów sieci oraz wdrażanie systemów inteligentnych sieci (*Smart Grids*) dla zarządzania sieciami elektroenergetycznymi w obiektach przedsiębiorstw.
- **Racjonalizacja zużycia energii elektrycznej** poprzez wykorzystanie energooszczędnych systemów napędowych, systemów sterowania napędami np. poprzez instalacje łagodnego rozruchu, energooszczędnych silników, falowników pomp i wentylatorów, energooszczędnych sprężarek i systemów ich sterowania, wewnętrznych sieci przesyłowych energii, w tym ograniczenia przepływów mocy biernej, energooszczędnych systemów oświetleniowe; prostowników napędów sieciowych, niskostratnych transformatorów w lokalnych systemach elektroenergetycznych i wewnętrznych sieciach dystrybucyjnych.
- **Racjonalizacja zużycia energii cieplnej i gazu** poprzez zastosowanie izolacji i odwadniania systemów parowych, systemów geotermalnych, małych turbin wiatrowych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła, termomodernizację budynków, rekuperację i odzyskiwanie ciepła z procesów i urządzeń, decentralizację rozległych sieci grzewczych, wykorzystanie energii odpadowej, budowę lub modernizację własnych (wewnętrznych) źródeł energii.
- **Modernizacja procesów przemysłowych.**

Pełna treść tego programu finansowego stanowi załącznik do materiałów konferencyjnych oraz znajduje się na stronie internetowej NFOŚiGW:

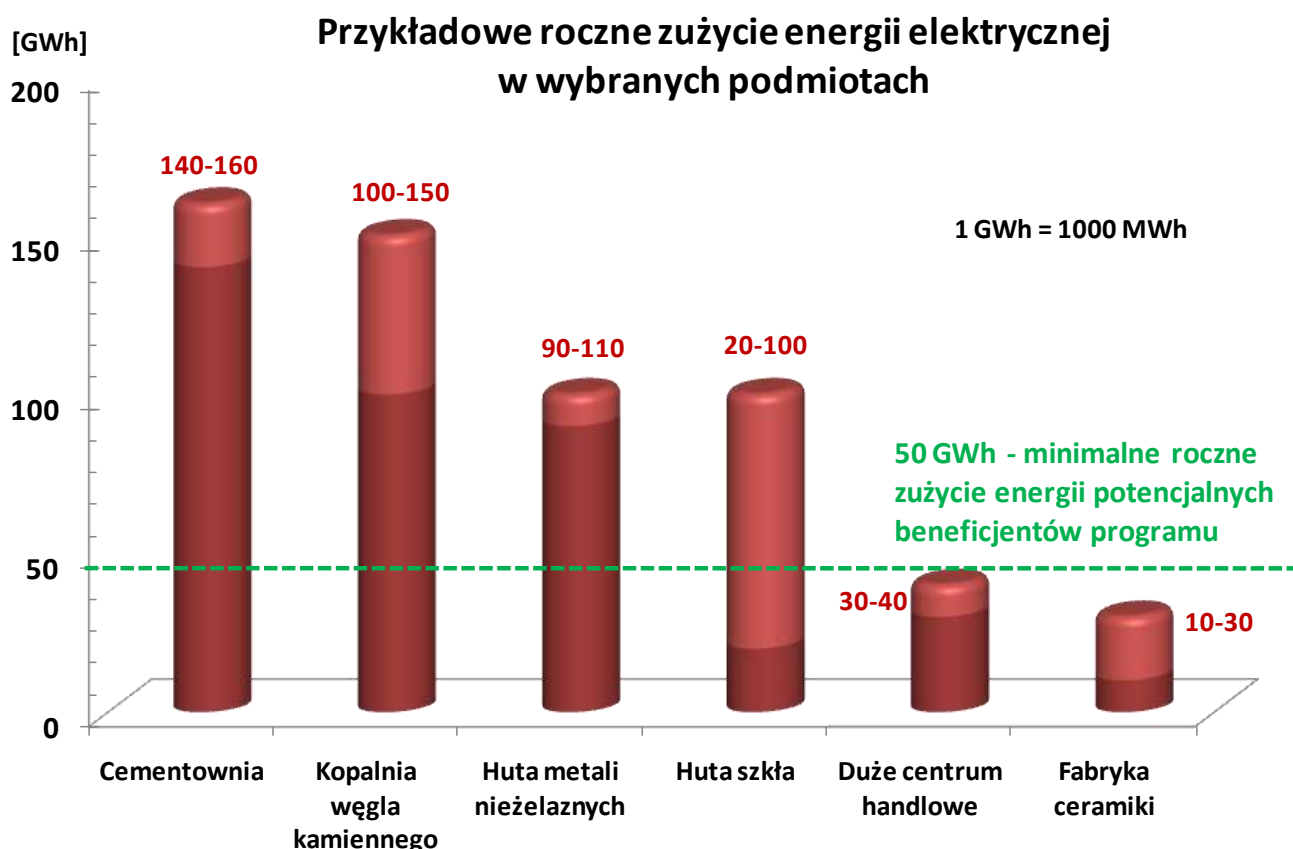
<http://www.nfosigw.gov.pl/ef-en>

Program był opracowywany od końca 2009 roku w bliskiej współpracy z podmiotami, odgrywającymi główną rolę na polskim rynku energetycznym, a reprezentującymi zarówno przedsiębiorców (izby, zrzeszenia, stowarzyszenia) jak i inne podmioty o charakterze eksperckim (np. Krajową Agencją Poszanowania Energii). Celem tego było nadanie przygotowywanemu programowi takiego kształtu, aby jak najlepiej przystawał on do realiów i odpowiadał na bieżące potrzeby polskiego rynku.

Programu został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą NFOŚiGW w dn. 21 września 2010 roku.

Ten nowy instrument finansowy otrzymał własne logo, będące jednocześnie swoistym certyfikatem, którym będą posługiwać się beneficjenci programu, podejmujący wyzwanie i wdrażający duże projekty efektywnościowe w swoich zakładach. Logo pełni rolę szyldu świadczącego o dalekowzroczności przedsiębiorstwa i umiejętności podejmowania działań efektywnych ekonomicznie a zarazem służących ochronie środowiska.

Źródła finansowania poprawy efektywności energetycznej przez NFOŚiGW

Źródłami finansowania działań służących poprawie efektywności energetycznej są:

- **Opłaty zastępcze i kary naliczane przez Urząd Regulacji Energetyki**
Ta możliwość została stworzona przez ustawodawcę od 1 stycznia 2010 roku.¹ Do tamtej pory środki te mogły być przeznaczane wyłącznie na inwestycje w odnawialne źródła energii i kogenerację.
- **Środki ze sprzedaży przez Polskę nadwyżek uprawnień do emisji CO₂**
wg protokołu z dn. 9 lipca 1997 z Kioto, w ramach Systemu Zielonych Inwestycji, którego Krajowym Operatorem ustanowiony został NFOŚiGW
- **Środki unijne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dla działań w zakresie poprawy warunków ochrony środowiska w ramach IV osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko².**
- **Środki unijne z Europejskiego Funduszu Spójności dla działań energoefektywnościowych realizowanych w ramach IX osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko².**
- **Środki otrzymane w ramach kredytu Europejskiego Banku Inwestycyjnego**

---

¹ Zgodnie z Art. 9a ust. 1 pkt 2, Art. 9a ust. 8 pkt 2 i Art. 56 ust. 1 pkt 1a Ustawy Prawo Energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89 poz. 625 z późn. zm)

² Uwaga - fundusze unijne w większości zostały już rozdysponowane w ramach procedur konkursowych, dla których NFOŚiGW jest Instytucją Wdrażającą

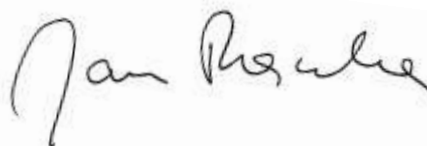
NFOŚiGW na rzecz efektywności energetycznej

Z roku na rok ocieplenie klimatu staje się coraz ważniejszym tematem publicznej debaty i przedmiotem zainteresowania wielu krajów na świecie. W 2008 roku został przyjęty przez Unię Europejską pakiet energetyczno-klimatyczny, który nakłada na nas ambitne cele dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych, rozwoju energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej.

Wszystkie te cele wpisują się w doświadczenia i plany Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. 20 lat doświadczeń w finansowaniu inwestycji i działań ekologicznych pozwala nam spokojnie i kompetentnie rozważać alternatywne instrumenty polityki klimatycznej. Jesteśmy aktywni zarówno w finansowaniu energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej, jak również we wspieraniu agend rządowych w kształtowaniu instrumentów polityki klimatycznej. Zarówno Narodowy Fundusz jak i Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A., są aktywni na forum publicznym i w dyskusjach wewnątrzrządowych.

Widzimy ogromne rezerwy efektywnościowe w wytwarzaniu, przesyłaniu i wykorzystaniu energii. Szczególnie ważne jest - w naszej ocenie - dotarcie do użytkowników końcowych. Z punktu widzenia celów środowiskowych, energetycznych i gospodarczych warto poprawić efektywność wykorzystywania energii elektrycznej w procesach przemysłowych. Z jednej strony przełoży się to na bardzo znaczącą redukcję emisji CO₂, z drugiej zaś - obniży koszty operacyjne przedsiębiorstwa i zwiększy konkurencyjność gospodarki.

Działania związane z efektywnością energetyczną pokazują, że ochrona środowiska nie musi być ciężarem dla gospodarki i społeczeństwa. Nie zmarnujemy szansy na lepszą jakość środowiska, tańsze i bezpieczniejsze usługi energetyczne, na poprawę konkurencyjności polskiej gospodarki.

Jan Rączka

Prezes Zarządu NFOŚiGW

Efektywność energetyczna w Polsce i UE

Według danych Ministerstwa Gospodarki w ciągu ostatnich 10 lat w Polsce dokonał się ogromny postęp w zakresie efektywności energetycznej. Energochłonność Produktu Krajowego Brutto spadła blisko o 1/3. Nasze dokonania to przede wszystkim: przedsięwzięcia termomodernizacyjne wykonywane w ramach ustawy o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych, modernizacja oświetlenia ulicznego, czy też optymalizacja procesów przemysłowych. **Nadal jednak efektywność energetyczna polskiej gospodarki jest około 3 razy niższa niż w najbardziej rozwiniętych krajach europejskich i około 2 razy niższa niż średnia w krajach Unii Europejskiej.** Dodatkowo, zużycie energii pierwotnej w Polsce, odniesione do liczebności populacji, jest niemal o 40% niższe niż w krajach „starej 15”. Powyższe świadczy o ogromnym potencjale w zakresie oszczędzania energii w Polsce, charakterystycznym dla gospodarki intensywnie rozwijającej się.

W Unii Europejskiej podjęto próbę zintegrowania działań w zakresie ochrony klimatu i przekształceń sektora energetycznego w ramach pakietu energetyczno-klimatycznego, który zawiera następujące elementy:

- do 2020 roku zwiększenie efektywności energetycznej o 20% w stosunku do „scenariusza bazowego”;
- do roku 2020 zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% całkowitego zużycia energii finalnej w UE;
- do 2020 roku zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20%, w porównaniu do 1990 roku, z możliwością wzrostu tej wielkości nawet do 30%, pod warunkiem, że inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnej redukcji emisji, a wybrane kraje rozwijające się wniosą odpowiedni wkład na miarę swoich możliwości redukcyjnych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) wspiera wszystkie działania zmierzające do wypełnienia określonych dla Polski celów pakietu energetyczno - klimatycznego. Są one dla naszego kraju zindywidualizowane (zgodnie z ustaleniami negocjacyjnymi) i określane szczegółowo w przyjętych i opracowywanych politykach, czy strategiach.

Uruchamiany właśnie program finansowy „Efektywne wykorzystanie energii” jest kolejnym krokiem w kierunku poprawy efektywności energetycznej (definiowanej jako wielkość zużycia energii odniesionej do uzyskiwanej wielkości efektu użytkowego)

w naszym kraju. NFOŚiGW uważa bowiem, że podjęcie i realizacja kompleksowych zadań w tym obszarze przyniesie znaczącą, efektywną kosztowo redukcję emisji CO₂ i pozwoli równocześnie na wypełnienie przez Polskę zapisów określonych w dyrektywie 2006/32/WE z dnia 5 kwietnia 2006 roku w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii.

Zagadnienia poprawy efektywności energetycznej w wybranych dokumentach

polskich:

- „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, uchwalona przez Sejm RP 22 maja 2009 roku
- „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.” przyjęta uchwałą nr 202/2009 Rady Ministrów RP w dniu 10 listopada 2009 r.
- „Strategia działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2009-2012” uchwalona 23 września 2008 roku przez Radę Nadzorczą NFOŚiGW.
- „Raport Polska 2030” zaprezentowany przez Prezesa Rady Ministrów RP dniu 17 czerwca 2009 roku.

i unijnych:

- „Strategia UE rozwoju energetyki do roku 2020” przyjęta przez Komisję Europejską 10 listopada 2010 roku.
- Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych.
(Transpozycją tej właśnie dyrektywy będzie przygotowywana obecnie polska ustawa o efektywności energetycznej)

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który w 2009 roku obchodził 20-lecie istnienia, jest wspólnie z funduszami wojewódzkimi filarem polskiego systemu finansowania ochrony środowiska. **Podstawą działania** Narodowego Funduszu jest ustawa Prawo Ochrony Środowiska. Najważniejszym zadaniem Narodowego Funduszu w ostatnich latach jest efektywne i sprawne wykorzystanie środków z Unii Europejskiej przeznaczonych na rozbudowę i modernizację infrastruktury ochrony środowiska w naszym kraju. Wdrażanie projektów ekologicznych, które uzyskały lub uzyskają wsparcie finansowe z Komisji Europejskiej oraz dofinansowanie tych przedsięwzięć ze środków Narodowego Funduszu służy osiągnięciu przez Polskę efektów ekologicznych wynikających z zobowiązań międzynarodowych.

Źródłem wpływów NFOŚiGW są opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kary za naruszanie prawa ekologicznego. Dzięki temu, że główną formą dofinansowania działań ze środków krajowych są pożyczki, Narodowy Fundusz stanowi „odnawialne źródło finansowania” ochrony środowiska. Pożyczki i dotacje, a także inne instrumenty finansowe, stosowane przez Narodowy Fundusz, przeznaczone są na dofinansowanie w pierwszym rzędzie dużych inwestycji o znaczeniu ogólnopolskim i ponadregionalnym, których celem jest likwidacja lub ograniczenie zanieczyszczeń wody, powietrza i ziemi. Finansowane są również zadania z dziedziny geologii i górnictwa, monitoringu środowiska, przeciwdziałania zagrożeniom środowiska, ochrony przyrody i leśnictwa, popularyzowania wiedzy ekologicznej, profilaktyki zdrowotnej dzieci a także prac naukowo-badawczych i ekspertyz. W ostatnim czasie szczególnym priorytetem objęte są projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii, a także inwestycje zmniejszające energochłonność i ograniczające niekorzystne zmiany klimatu.

Oprócz tego, Narodowy Fundusz pełni też m.in. funkcje:

- Instytucji Wdrażającej działania pięciu osi priorytetowych unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (ponad 5 mld euro na lata 2007-2013),
- Krajowego Operatora Systemu Zielonych Inwestycji (GIS), zasilanego przychodami uzyskanymi ze sprzedaży przez Polskę nadwyżek jednostek CO₂, przyznanych w ramach protokołu z Kioto,
- Instytucji wspomagającej dla wdrażania projektów współfinansowanych w ramach tzw. funduszy norweskich (Mechanizmy Finansowe: Norweski oraz EOG)
- Krajowego Punktu Kontaktowego dla unijnego Instrumentu Finansowego LIFE+

Na dofinansowanie przedsięwzięć ekologicznych Narodowy Fundusz wydatkuje z roku na rok coraz większe kwoty. W latach 1989-2009 wypłacił łącznie ponad 23 mld złotych, z czego tylko w roku 2009 było to 5,5 mld zł. Największe środki przeznaczono w tym czasie na ochronę wód i gospodarkę wodną oraz na ochronę powietrza. Efektem tych działań jest wyraźna poprawa stanu środowiska w Polsce.

Narodowy Fundusz nie jest wyłącznie administratorem krajowych lub zagranicznych pieniędzy przeznaczonych na ochronę środowiska. Fundusz aktywnie pomaga w przygotowywaniu projektów od strony merytorycznej, technicznej, koncepcyjnej i realizacyjnej.

Zapraszamy na naszą stronę internetową: www.nfosigw.gov.pl a także do naszej siedziby w Warszawie. Zawsze jesteśmy do Państwa dyspozycji.

Kontakt

Zespół Prasowy
Departament Komunikacji i Strategii NFOŚiGW

tel. (22) 45 90 557
kom. 660 400 420
rzecznik@nfosigw.gov.pl

